

TONI
PARSONS

**STARI
GROBOVI**

Preveo
Nenad Dropulić

■ Laguna ■

Naslov originala

Tony Parsons

THE SLAUGHTER MAN

Copyright © Tony Parsons 2015

Translation copyright © 2015 za srpsko izdanje, LAGUNA

Kupovinom knjige sa FSC oznakom
pomažete razvoj projekta odgovornog
korišćenja šumskih resursa širom sveta.

SW-COC-001767

© 1996 Forest Stewardship Council A.C.

Za Juriko

ZLOČIN ODJEKUJE KROZ VREME I KROZ ŽIVOTE. RETKO
KOJE UBISTVO UNIŠTI SAMO JEDNU OSOBU.

Džajs Kerol Outs, *Posle Blek Roka*

VEĆINA CIGANA PLAŠI SE MRTVACA.

Rejmond Baklend,
*Baklendova knjiga ciganske magije –
priče putnika, čarolije i melemi*

PROLOG

Trideset prvi decembar

Dečaka je probudio očev krik.

Negde iz tame hodnika, iza vrata roditeljske spavaće sobe, njegov otac je kriknuo kao da se svet iznenada raspao.

Bilo je užasa, besa i bola u tom kriku, a dečak je, još ne sasvim budan, ustao iz postelje i odškrinuo vrata, taman toliko da proviri ka mračnom odmorištu ispred zatvorenih vrata spavaće sobe. Iza njih je sada vladala tišina.

„Tata?“

Stajao je i zurio u tamu, a čuli su se samo njegovo isprekidano disanje i pijani glasovi s ulice, u proslavi smrti još jedne godine.

Zvono je zazvonilo u zadnjem delu kuće, pokrenuto vetrom; duboki prodorni zvuk zvona u majčinoj bašti treperio je kao da označava kraj svega.

A iza vrata spavaće sobe u dnu hodnika majka je zavrištala.

Vrištala je i vrištala, a kad je najzad ućutala, njegov otac je zajecao kao da mu se srce kida.

Dečak se gušio od užasa i zapanjenosti.

Njegov dobroćudni spokojni otac, vedar čovek sporog opuštenog osmeha, njegov otac koji nikada nije podigao ni glas, a kamoli ruku, ridao je kao da mu je oteto sve što voli.

Onda je dečak čuo glas koji nije poznavao.

Uporan.

Neljudski.

Krkljav od besa.

„Neću da ti ponavljam“, zapovedio je glas. „Hoću da gledaš.“

A onda su zvuci izgubili svaki smisao.

Zvuk nalik na cepanje drva. Krc... krc... krc... A uz tihe jecaje iz spavaće sobe u dnu hodnika čuli su se i pijani povici veseljaka iz drugog sveta.

Ništa od svega toga nije delovalo stvarno.

Dečak se naslonio na vrata dišući plitko i iskrzano, odjednom svestan da mu suze teku niz lice.

Negde u kući zalajao je pas, a taj poznati zvuk, taj neočekivani podsetnik na svet koji razume, naterao je dečaka da se pokrene.

Išunjao se iz svoje sobe; srce mu je snažno tuklo, noge su mu otežale kao da su od olova, a klizava skrama znoja prekrivala mu je telo.

Brzo se udaljio odmorištem od stravičnih zvukova prema sestrijoj sobi.

Ušao je i zatekao sestru kako sedi na krevetu, potpuno obučena za zabavu, suvih očiju, lica belog od šoka; nespreno je uzela telefon i ukucala broj devet.

Oboje su pogledali uvis kad se iz spavaće sobe u dnu hodnika prolomila iznenadna bujica nasilja. Nepoznati, nedokučivi zvuci. Meso i kosti sudarali su se sa zidovima i podom u žestokoj borbi. Čuli su se tupi udarci i prigušeno ječanje.

Zvuci borbe za goli život.

Video je sestru kako ponovo ukucava devetku.

Zatvorio je oči, omamljen od mučnine.

Ovo će se završiti. On će se probuditi i ružni san će se okončati. Ali kad je otvorio oči, sve je bilo stvarnije nego išta što je ikada doživeo.

Sestrine ruke su drhtale dok je ukucavala broj devet treći i poslednji put.

Pas je besno lajao.

A onda su se iz hodnika začuli teški koraci, bez ikakvog prikrivanja.

Dolazili su po njih.

„Vrata!“, prosiktala je sestra i dečak je skočio i zaključao ih u jednom pokretu.

Onda je ustuknuo, zureći u zaključana vrata.

Neko je pokucao.

Blago, gotovo veselo je pokucao zglibom kažiprsta.

Pogledao je sestru.

Vrata su se pribila uz okvir kao da ih gura moćno rame. Onda je drvo pucalo i mrvilo se pod udarcima noge.

„Hitna služba. Kome da prosledim vaš poziv?“

„Molim vas“, rekla je devojka. „Treba nam pomoć.“

Onda je dečak poleteo ka prozoru, otvorio ga i pustio u sobu ledeni vazduh, a s njim zvuke udaljene muzike, zabave i smeha koji su ispraćali poslednje minute poslednjeg dana stare godine.

Okrenuo se kad su vrata popustila, a tamna prilika iz hodnika provukla ruku kroz smrskano drvo da napipa ključ ostavljen u bravi.

Prilika nije ličila na čoveka.

Delovala je kao neka dublja tama, a kad je ušla u sobu, dečak je osetio ogavni zadah znoja, krvi i seksa i nekakav

industrijski miris starih automobila, neispravnih motora i barica mašinskog ulja.

Iz sestrinog telefona čuo se glas.

„Halo? Kome da prosledim vaš poziv? Halo?“

Onda je dečak odjednom pao, survao se kroz ledeni vazduh i gotovo istog trenutka uz bolni jecaj udario u prilaznu stazu.

Pogledao je u prozor na spratu.

Njegova sestra je prebacila jednu nogu preko prozorskog okvira, a druga joj je još bila u sobi.

Tamna prilika sigurno ju je zgrabila za vrat, jer se očigledno gušila, da, dečak je sada dobro video, debeli prsti obavili su se oko njenog lančića i uvrtali ga kao što se uvrće ogrlica opasnog psa.

Crna prilika je pokušavala da je udavi.

Onda je lančić svakako pukao jer je ona postrance padala kroz prozor, vrlo dugo, kako se činilo dečaku, koji je hitro ustuknuo kad je tlo jurnulo uvis da je snažno udari.

Onda je pomogao sestri da ustane, ona je s mukom pokušala da hoda, ali nešto joj nije bilo u redu s jednim kolonom kad su izašli na ulicu.

Živeli su u zatvorenom naselju na najvišoj tački grada; šest velikih kuća iza visoke gvozdene kapije i visokih zidova od cigle s neupadljivom bodljikavom žicom na vrhu.

Čitav London se pružao pod njima.

Činilo im se da žive na vrhu sveta.

Ostavio je sestru nasred ulice da trlja krvava kolena i potrčao ka najbližoj kući preko puta, pritisnuo zvono, zazivao u pomoć, vikao nešto o ubistvu.

Ali kuća je bila potpuno mračna.

Onda je video da su i gotovo sve druge kuće u tom ekskluzivnom naselju mračne. Samo jedna, ona na kraju ulice,

---

bleštala je od svetlosti i buke. Dečak je dotrčao do nje i zalupao na vrata.

Ali muzika je bila preglasna, a svi su se spremali za ponoć.

Čuo je veselo blebetanje pijanih glasova na mnogo jezika.

Poljski. Tagalog. Španski. Italijanski. Pendžapski. I rđav engleski.

Vlasnici su na putu a posluga je priredila zabavu.

I posluga ga nije čula.

Onda je sestra krenula ka njemu, teško hramljući, oslanjajući se punom težinom samo na jednu nogu.

Oboje su pogledali gore kad je vatromet eksplodirao na nebu. Ljudi u daljini su klicali, odjednom mnogo pijaniji i mnogo srećniji. Onda su se oboje okrenuli nazad ka svojoj kući.

A negde duboko u utrobi kuće malo dete je zaplakalo.

Dečak je opsovao.

„Ne možemo da ga ostavimo“, rekla je njegova sestra. „Osećaš li miris?“

Naišao je miris paljevine, dima, baruta i buduće vatre.

„To je od vatrometa“, rekao je dečak.

Ona je zatresla glavom.

„Spaljuje nam kuću.“

Onda je i on video.

Crni dim je izbijao kroz prozore u prizemlju.

„Ti idi“, rekla je. „Idi po pomoć. Ja ću izvući malog.“

Obrisao je lice i progutao tvrdu knedlu kad se njegova sestra zateturala nazad prema kući u plamenu. Dim je već bio gušći, glasovi sa zabave odjednom su se pojačali i on je otkrio da ne može da se makne.

„DESET!“

Njegova sestra se samo jednom okrenula da ga pogleda, lica obasjanog mesečinom.

„DEVET!“

Gledao ju je kako hramlje uz prilaznu stazu i s mukom ide ka bočnoj strani kuće. I znao je, bez ikakve sumnje, da je više nikada neće videti.

„OSAM!“

Drhtao je od hladnoće i straha. I pokušavao je da misli.

„SEDAM!“

Još je čuo slavlje iz kuće s upaljenim svim svetlima, čuo je buku i smeh, ali sada mu je sve to delovalo daleko, udaljeno od svega što shvata, od svega što ima bilo kakvog smisla.

„ŠEST!“

Vrisnuo je, ophrvan panikom i nemoći.

„PET!“

Niko nije čuo. Niko nije mario. Bio je potpuno sam.

„ČETIRI!“

S najvišeg brda Londona video je blesak boja i zvukova, a po nebu iznad grada zaprštale su eksplozije. Bilo je prelepo, kao da je neki nemarni bog ispraznio kutiju dragulja po nebesima.

I znao je da je u stanju to da izvede. Proći će kroz gvozdenu kapiju postavljenu da spreči ulazak siromašnih i zlih, strčaće niz brdo i naći će pomoć. Tako će uraditi. I ovaj ružni san će se završiti.

„TRI!“

Njihov pas je ponovo lajao, a dim se još zgusnuo. Nije video svoju sestru. Njegova porodica sada se oslanja na njega.

„DVA!“

Potrčao je ka gvozdenoj kapiji.

„JEDAN!“

Dok je nova godina nastupala, a nebo visoko nad njim eksplodiralo, automobil je naleteo na njega i udario ga nisko po listovima.

„SREĆNA NOVA GODINA!“

Kola su vozila vrlo brzo i prvo je pao leđima na haubu, a odmah zatim napred; zadnji točkovi prešli su mu preko nogu i pretvorili ih u krvavu kašu zgnječenog mesa i smrskanih kostiju.

Negde su ljudi klicali.

Onda je ležao na leđima i zurio u ponoćno nebo svetlije od podnevnog, odjednom išarano svim bojama, žuta i crvena i bela i zelena prskale su između zvezda i polako padale na tlo, i bio je vrlo spokojan ležeći tako i posmatrajući nebo sve dok bol nije došao da ga uzme, bol koji tera na povraćanje, i dečak je osetio stvarnost svojih uništenih nogu, a patnja je bila nepodnošljiva.

Gledao je vatromete kako plamte nebom ne videći ih zapravo jer nije mogao da misli ni na šta drugo osim na bol. Povratio je veliku knedlu krvi dok se tamna prilika saginjala nad njim.

„Molim vas“, rekao je dečak. „Pomozite mi.“

Tamna prilika ga je podigla.

Snažnim rukama. Dobrim rukama.

Dečak nije bio siguran da li je to pametno. Nije znao treba li da se pomera. Možda to i nije najpametnije. Ali bio je slab od zahvalnosti.

Dok nije onjušio istu onu ogavnu mešavinu ustajalog znoja i starog ulja, smrad ujedno mehanički i ljudski.

Dok nije video da su šake i mišice koje ga nose lako kao pero umrljane krvlju njegove porodice.

Vatrometi nad Londonom bili su sada ludilo boja.

Ali dok su ga te ruke nosile nazad ostacima njegove porodice, dečak se rado prepustio tami, pa nije video rakete kako eksplodiraju i nije video kako umiru.

JANUAR

Avetinjski domovi Londona

1

Prvi januar je bio beskrajan, plav i leden. Usamljeni pucanj u stambenoj zgradi pocepao je dan.

Bacio sam se iza najbližeg automobila i teško pao na tlo. Sitni kamičci zarili su mi se u dlanove, a lice mi je bilo mokro od znoja koji nije imao nikakve veze s vremenom.

Svaki pucanj ispaljuje se u gnevu. Ovaj je bio pun ubistva. Otvorio je pukotinu u nebu bez oblačka i istisnuo iz mene sve osim sirovog straha. Nekoliko dugih trenutaka ležao sam sasvim nepomično pokušavajući da povratim dah. Onda sam ustao na kolena i pribio se leđima uz plavo-žuto vozilo Jedinice za oružane intervencije. Srce mi je tuklo kao ludo, ali disao sam lakše.

Pogledao sam naokolo.

Specijalci su već bili na nogama i zurili gore u stanove ispod borbenih šlemova, a šakama u crnim kožnim rukavicama stezali su jurišne automatske puške *Hekler i Koh*. Među njima je bilo nekoliko uniformisanih policajaca i detektiva u civilu kao ja. Svi smo se skrivali iza vozila. Pištolje glock kalibra 9 mm izvukli smo iz futrola na boku.

Negde u blizini žena je opsovala. Bila je sitna, plavokosa, bližila se četrdesetj. Mlada ali ne premlada. Detektiv viši inspektor Patriša Vajtstoun. Moja šefica. Bila je u džemperu s irvasima. Dobila ga je na poklon za Božić. Niko sam sebi ne bi kupio džemper s irvasima. Verovatno ga je dobila od sina. Klincu je to sigurno delovalo kao dobra šala. Gurnula je naočari uz nos.

„Policajac pogođen!“, viknula je. „Stomačna rana!“

Pogledao sam iza kola i video uniformisanu policajku kako leži na leđima nasred ulice i zove u pomoć. Držala se za stomak. Zapomagala je u savršeno plavo nebo.

„Molim te, Gospode... molim te, Isuse...“

Kad je pogođena? Pre pola minuta? S metkom u stomaku trideset sekundi traju veoma dugo. Traju čitavu večnost.

Postoji razlog što je većina stomačnih rana nanesenih vatrenim oružjem smrtonosna, a većina uboda nožem u stomak nije. Sečivo ošteti jednu ograničenu oblast, ali metak luta naokolo i uništava sve što mu se nađe na putu. Ako nož promaši arteriju i creva, a žrtva dovoljno brzo stigne do anesteziologa i hirurga i izbegne infekciju – mada većina zlikovaca nije dovoljno obzirna da sterilize sečivo pre nego što ga upotrebi – onda ima dobre izgleda da preživi.

No stomačna rana iz vatrene oružja prava je katastrofa. Metak tokom te mikrosekunde ševrda naokolo i uništava brojne organe. Tanko crevo, debelo crevo, jetru, slezinu i, što je najgore, aortu, glavnu arteriju iz koje se granaju sve ostale. Žrtva s pokidanom aortom brzo iskrvari.

Ako vas neko ubode nožem u stomak, dovoljno je da imate samo malo sreće i brzo ćete se vratiti svojoj porodici. Ako vas neko pogodi metkom u stomak, najverovatnije nećete više videti svoju porodicu, imali sreće ili ne.

S nožem u stomaku zazivate u pomoć.

S metkom u stomaku zazivate Boga.

Čuo sam još jednu promrmljanu psovku, a onda je Vajtstounova ustala i potrčala, sitna žena u džemperu s irvasima, presamićena, držeći kažiprstom naočari na nosu.

Duboko sam udahnuo i potrčao za njom, oborene glave, svakom ćelijom tela napet u očekivanju drugog pucnja.

Čučnuli smo pored ranjene kolegince. Vajtstounova je primenila neposredni pritisak na ranu, spustila je šake ranjenici na stomak i pokušavala da zaustavi krvarenje.

Ja sam pokušavao da se setim pet kritičnih činilaca za pomoć u slučaju rane od metka. Na obuci su nas učili da proverimo jesu li disajni putevi čisti, da li žrtva diše, da li krv cirkuliše, da li je žrtva pokretna – što znači ima li oštećenja kičmene moždine i vrata – i da li postoji izlazna rana, kao i da proverimo ima li drugih povreda. No za sve to je bilo prekasno. Krv je kuljala i bojila bluzu u tamniju plavu boju. Video sam da mrlja postaje crna.

„Ostani s nama, dušo“, rekla je Vajtstounova, blago i tiho kao majka detetu, snažno pritiskajući ranu već krvavim rukama.

Policajka je bila veoma mlada. Verovatno je, puna ideala, stupila u policiju da poboljša svet.

Šok joj je iscedio svaki tračak boje iz lica.

Šok od gubitka krvi, šok od rane vatrenim oružjem. Primetio sam da na srednjem prstu leve ruke ima mali vere nički prsten.

Umrla je uz čujan uzdah i krvavu penu na usnama. Video sam kako oči moje šefice sijaju od suza i kako stiska usne u tvrdu liniju čistog besa.

Pogledali smo balkon iznad nas.

I na njemu je stajao čovek.

Čovek koji je u jednom trenutku prvog dana nove godine odlučio da pobije čitavu svoju porodicu. Tako su nam

javili iz centrale hitnih službi. To je bio njegov plan. To ga je sused kroz zid čuo da više pre nego što je pokupio svoje ukućane i pobegao.

Čovek na balkonu držao je pušku. Nekakvu crnu lovačku pušku. Imala je laserski mlaz za ciljanje, mutne jarkoze-lene boje kao svetlosna sablja Luka Skajvokera. Izgledala je kao igračka. Ali nije bila igračka. Video sam zeleni mlaz kako šara po tlu – po travnjaku ispred zgrade, po asfaltu ulice – i zastaje kad je stigao do nas.

Nismo se micali. Sve je stalo. Zelena tačkica se zaustavila na meni, a zatim na Vajtstounovoj. Kao da ne može da odabere.

„Mrtva je, Pat“, rekao sam.

„Znam“, odgovorila je Vajtstounova.

Osvrnuli smo se ka plavim i zelenim vozilima s drečavim žutim oznakama. Između vozila video sam tupi metalni sjaj glokova i heklera, srednjovekovnu oblinu borbenih šlemova, lica napeta od adrenalina.

Vajtstounova je nešto doviknula ljudima. Zeleni laserski mlaz crne lovačke puške zaigrao je preko irvasa na njenom džemperu i tu se smirio.

„Oborite ga!“, rekla je.

Onda sam čuo njihove glasove.

„Imam pogodak!“, rekao je neko.

Ali pucanj nije usledio.

Pomislio sam na duge razgovore koji slede posle svakog pucnja. Na automatsku suspenziju i beskrajne analize, sumnje i ispitivanja svakog ispaljenog metka. Na mogućnost odlaska u zatvor i gubitka posla. Nije ni čudo što oklevaju da pucaju.

Ali ovog puta nisu zato oklevali.

Kad sam ponovo pogledao balkon, video sam da čovek više nije sam. Uz njega je stajala žena, glave umotane nekakvom

---

maramom, mada s te razdaljine nisam uspeo da razaznam da li zbog mode ili zbog vere.

Vređao ju je. Rekao joj je sve ružne reči kojima muškarcu uvek vređaju žene. Onda kao da ju je gurnuo, uhvatio za vrat nešto s poda i prodrmusao ga.

Dete. Ne starije od dve godine. Klečeći uz mrtvu devojku, videli smo da je bucasto kao i sva deca u tom uzrastu. Dete se uvijalo kao životinjica pod mukama kad ga je čovek podigao preko ograde balkona.

Na četvrtom spratu.

A ispod samo beton.

Čovek je nešto vikao. Žena pored njega je plakala, a on ju je i ne gledajući udario kundakom crne lovačke puške u lice. Zateturala se unazad.

Onda je dete odjednom padalo.

Žena je vrisnula.

„Pucaj!“, povikao je neko.

Jedan jedini prasak kao da se oglasio odnekud sasvim blizu mog potiljka, a istog trenutka krv je pokuljala iz rupe na vratu čoveka na balkonu. Nije pao. Zateturao se unazad i proleteo kroz prozorsko okno, a kad nam je nestao s vidika, pomislio sam kako smo krhki, kako nas je lako slomiti, kako smo uvek blizu propasti.

Onda sam potrčao, obuća mi se klizala po travi skliskoj od leda, nesvesno sam zazivao Boga u pomoć pružajući ruke prema detetu koje pada.

Ali bio sam predaleko, nije bilo dovoljno vremena, a dete je padalo i padalo.

2

Pijaca mesa Smitfild bila je tiha.

Prošao sam kroz veliki luk pijace drhteći od rane smrti prvog dana nove godine, prošao sam pored starih crvenih telefonskih govornica i table na mestu na kom je ubijen Vili-
jam Volas. Nije još bilo ni četiri po podne, a sunce je već zalazilo za kupolu Katedrale Svetog Pavla.

S druge strane trga pružao se niz radnji. Bile su zatvorene zbog praznika, ali iz stana iznad jedne čula se muzika. Vio-
line, flaute i bubnjevi svirali su u pomamnom ritmu. Pesa-
ma je govorila o devojci po imenu Sali Maklenan. Irska muzika.
Vesela muzika. Verovatno *Pougsi*, pomislio sam. Tabla pred
mračnom radnjom bila je izlizana od vremena.

MARFI I SIN

Kućni i industrijski vodovod i grejanje
„Verodostojni“ i „Pouzdana“

Obišao sam prodavnicu i popeo se stepenicama do sta-
nova. Neki stanari već su izneli božićne jelke iz kuća, ali kod

Marfijevih se još slavilo. Trebalo im je dosta vremena da čuju zvono uz pesmu Šejna Makgauana o Sali Maklenan i viku dece i odraslih.

Vrata je otvorila moja kći Skaut. Zadihana, zajapurena petogodišnjakinja. Zabavljala se kao nikad u životu. S njom su bili crvenokosa Ševon, možda godinu dana mlađa od nje, i njen mali brat Dejmon, kao i crveni španijel kralja Čarlsa, zadihan od radosti. Naš pas Sten, za kojim je sramežljivo njuškalo crno krivonogo štene, mešanac kog nisam ranije video.

„Ne moramo još da idemo, zar ne?“, rekla je Skaut umesto pozdrava.

„A ko je ovo?“, upitao sam umesto otpozdrava gledajući mešanca.

„To je Biskvit“, rekla je Ševon.

„Poješćeš rolovanu kobasicu“, prorekla je gospođa Marfi pojavivši se iza dece.

Skaut je otrčala s drugaricom, a mališan i psi pošli su za njima. Gospođa Marfi me je uvela u kuću, gde su me razdragano pozdravili njen muž Veliki Majki – mršav doteran muškarac sede kose i uredno potkresanih brkova, ni najmanje krupan – i njihov sin Mali Majki, crnokosi div od tridesetak godina. Ševon, žena Malog Majkija, dojila je bebu u plavom. Bebu Majkija.

Božićna jelka je svetlucala i bleštala. Kirsti Makol i Šejn Makgauan pričali su bajku o Njujorku. Dobio sam tanjir rolovanih kobasica i pivo. Zurio sam u bocu kao da nikad u životu nisam video pivo.

„Kasno je za kafu“, rekla je gospođa Marfi. „Trebalo da se naspavaš.“

Klimnuo sam glavom i zahvalio Marfijevima što su čuvali Skaut, a oni su se uglas pobunili i rekli kako im uopšte nije

---

bilo teško, da je ona vrlo mila i da se lepo druži s klincima. To su najbolji ljudi koje poznajem.

Pretpostavljam da je njihova porodica mala. Uprkos svim stereotipima o irskim katolicima, Mali Majki je jedinac. No tri naraštaja Majkija delovala su kao brojno pleme u poređenju sa mnom, Skaut i Stenom.

Marfijevi rade kao vodoinstalateri i video sam da čak ni danas nemaju predaha. Veliki Majki je tragao po ajpedu gde da uglavi ženu iz Barneta kojoj je pukla cev, a Mali Majki razgovarao je s nekim čovekom iz Kamdena o pokvarenom kotlu. A kad je meni zavibrirao telefon, znao sam da ni moj radni dan još nije završen.

Pogledao sam poruku. Bila je sumorna. Ugao levog oka mi je zaigrao. Spustio sam ruku preko telefona da sakrijem poruku od Marfijevih.

Otac i sin sažaljivo su me gledali.

„Praznik“, rekla je gospođa Marfi. „Vreme gužve.“

Velika kuća uzdizala se u ograđenom naselju na Hajgejtu.

Bašta, pisalo je na kapiji.

Ovo je najviša tačka Londona, krajnji sever najbogatijeg gradskog pojasa. Vazduh je ovde svež i mirisan. Stajao sam pred električnom kapijom držeći službenu legitimaciju i udisao gotovo alpski povetarac.

Uniformisani pozornik upisao me je u dnevnik ulaska. Kapija se otvorila. Prema meni je u cipelama s visokim potpeticama koračala detektiv pozornik Edi Ren. Crvenu kosu je podigla, a izgledala je kao da je dobila poziv baš kad je krenula u večernji izlazak.

Ponovo sam pogledao ograđeno naselje. „Jesu li sve ove kuće zaključane i prazne?“

London sada ima više milijardera nego bilo koji grad na svetu, pa su mnoge skupe nekretnine kupljene i ostavljene prazne, a vrednost im vrtoglavo raste.

Bogataši uvek imaju kuda da odu.

„Neke jesu, ali ne i naša“, rekla je Renova. „To je porodična kuća, Makse.“ Malo je oklevala, kao da ni sama ne veruje. „Roditelji i dvoje šiparaca. Otmena kuća. Izgleda da su pogubljeni.“

Kapija se zatvorila za nama.

U naselju je bilo šest velikih kuća. Policijska traka bila je razvučena ispred jedne, a iza trake su istražitelji mesta zločina oblačili bela zaštitna odela, a uniformisani pozornici trupkali nogama da se ugreju. Zimsko veče se spuštalo i plava svetla naših vozila prosecala su tamu.

Iza visokih zidova ograđenog naselja video sam nešto nalik na divlju zelenu šumu koja se prostire unedogled. No između stabala i ludački isprepletenog grmlja videli su se veliki krstovi, kameni anđeli i obrisi starih grobnica. Bilo je to groblje koje je priroda osvojila.

Hajgejtsko groblje.

Uniformisani policajci kucali su na vrata ostalih kuća na čijim su prozorima treperila božićna svetla. Na sredini puta zakrčenog našim vozilima jednog pripadnika privatnog obezbeđenja saslušavao je mladi crni islednik, detektiv inspektor Kertis Gejn. Video me je, klimnuo glavom i spustio ruku stražaru na rame. Ovome su usta bila razjapljena od šoka. Bio je bosonog.

„Stražar nas je pozvao“, rekla je Renova. „Obilazio je naselje, video otvorena ulazna vrata i ušao u kuću.“

„I prošao kroz čitavu kuću“, rekao sam ja.

„Tu ne možemo ništa“, odgovorila je Renova. „Istražitelji su uzeli otiske njegove obuće i lako će ih eliminisati.“

Pokazala je elektronsku kapiju. „On smatra da niko ne može da uđe bez njegovog znanja.“

„Ušli su sa zadnje strane“, rekao sam. „S druge strane zida je groblje Zapadni Hajgejt.“

„Tamo je Karl Marks, zar ne?“

„Marks je na Istočnom Hajgejtu, s druge strane Svejn lejna, u delu otvorenom za javnost. S druge strane ovog zida je Zapadni Hajgejt, zatvoren za javnost. Otvara se samo za povremene obilaske s vodičem i za pogrebe.“

Renova je sumnjičavo pogledala groblje u šumi. U polutami su se videli samo kameni anđeli pognutih glava.

„Još sahranjuju ljude ovde?“

Klimnuo sam glavom. „Tuda bih ja ušao“, rekao sam i navukao zaštitne gumene rukavice.

Pokazali smo legitimacije pozorniku iza trake i on nas je takođe upisao. Bili smo u ranoj fazi intervencije i istražitelji mesta zločina još nisu ušli u kuću. Već su se pripremili za posao, obukli su bele kombinezone i mantile i navukli plave rukavice, ali morali su da sačekaju da stariji istražitelj vidi mesto zločina i da ga zvanični fotograf snimi – u zatečenom stanju, nedernutog, užasnog kakvog smo ga pronašli. Jer kad jednom svi uđemo unutra, sve ćemo poremetiti i izmeniti.

Čuo se nejasni elektronski žamor digitalnih radija, a iz daljine zvuk novih policijskih vozila koja jure na mesto zločina, sirenama cepaju tamu i rotacionim svetlima boje noć u plavo. Svi će morati da sačekaju da detektiv viši inspektor Patriša Vajtstoun obavi taj ključni prvi pregled.

Baš pre nego što smo stigli do otvorenih ulaznih vrata ispred kojih su čekala dvojica uniformisanih policajaca, Renova je stala.

„Pogledaj“, rekla je.

U obližnje žbunje bila je duboko zarivena motka. Bila je duga oko tri metra, načinjena od bambusa, a na vrhu je imala komad srebrnastog metala u obliku slova S. Mesarsku kuku. Motka je podsećala na vrlo grub štap za pecanje. A mi smo upravo tako zvali taj popularni način provale i ulaska.

„Pecaljka“, rekla je Renova. „Sigurno je tako omogućio pristup.“ Okrenula se i pozvala jednog istražitelja mesta zločina. „Možete li ovo da uzmete i spakujete, molim vas?“

Motka je sigurno bila proturena kroz prorez za poštu, a mesarska kuka zakačila je svežanj ključeva nehajno bačen pored vrata.

„Svi misle da su bezbedni“, rekao sam vrteći glavom.

Iz kuće se osećao jak miris benzina.

Beli reflektori osvetljavali su dugački beli hodnik prema ogromnom atrijumu na dva nivoa, otvorenom prostoru sa zadnjim zidom od stakla. Neko je pokušao da ga zapali. Dvojica viših vatrogasnih oficira pregledala su crnu mrlju koja je potpuno prekrivala jedan visoki zid i pola poda kuhinje i trpezarije. U trpezariji je bio sto za dvanaest osoba. Kroz stakleni zid video se samo mrak.

Inspektorka Vajtstoun je stajala nad polunagim lešom. Bilo je to telo šiparca s ulaznom ranom od metka na sredini čela. Noge su mu bile raširene pod neprirodnim uglom, a oči još otvorene.

„Makse“, rekla je Vajtstounova tiho, skinula naočari i protrljala oči. Ovo je bio naporan dan i na licu joj se videlo da je iscrpljena. No zvučala je mirno, profesionalno, spremno za posao. „Šta je ovo bilo, šta misliš?“, upitala me je. „Devet milimetara?“

Dečak je izgledao kao da je ustreljen iz neposredne blizine.

„Tako izgleda“, rekao sam. Pod je bio prekriven uglačanim parketom i očekivao sam da ću videti zlatni valjak čaure.

„Ne vidim čaure“, rekao sam.

„Nema čaura“, odvrtila je Vajtstounova, pa smo ćutke razmislili o tome.

Ubica je odvojio vreme da pokupi čaure. To je značajno.

„Šta mu je bilo s nogama?“, upitao je Gejn. „Izgleda kao da ga je neko udario maljem.“

„Ili kao da ga je udario automobil“, rekla je Edi Ren pažljivo posmatrajući dečaka. „Mislim da je izlazio. Ima kamenčiće na šakama i podlakticama.“

U jednom uglu stajala je korpa za psa, za velikog psa, a na zadnjem delu pisalo je ZOVEM SE BADI.

„Šta je bilo sa psom?“, upitao sam.

Gejn je eksplodirao.

„Sa psom?“, rekao je. „Zabrinut si za psa? Stojimo ovde u krvi do kolena, a ti brineš zbog *psa*?“

Nisam mogao to da objasnim Gejnu. Pas je takođe bio član porodice.

„Je li neko obišao zlatnu ribicu?“, rekao je Gejn. „Kako je hrčak? Izmeri hrčku puls, Vulfe, molim te. I, za ime sveta, proverite šta je s papagajem.“

„U redu“, ućutkala ga je Vajtstounova. „Idemo gore da vidimo ostalo.“

Ogromni stakleni zid odjednom je zableštao.

Istražitelji mesta zločina uključili su reflektore u zadnjoj bašti.

Napolju je bio kameni vrt, vijugave pruge šljunka oko stena slične jezeru od kamenčića. Japanski vrt. U sredini je stajalo zvono iz hrama, zeleno zvono umrljano vekovima, i zvonilo je na vetru.

Neko vreme stajao sam nepomično pred ovom neočekivanom lepotom. U uglu je ležao pas, zlatni retriever. Izgledao je kao da spava. Ali znao sam da ne spava.

Kad sam se okrenuo, video sam da su Vajstounova, Gejn i Renova već otišli na sprat.

Kad sam pošao za njima, video sam da je zid stepeništa prekriven mnoštvom fotografija. Bile su to crno-bele fotografije snimljene s ukusom i smeštene u uske crne okvire. Prikazivale su porodicu koja je živela u ovoj divnoj kući.

Video sam da je to bila savršena porodica.

Činilo mi se da na osnovu ovih snimaka mogu da ispričam njihovu priču. Majka i otac izgledali su kao da su se venčali mladi, da su zdravi, srećni i zaljubljeni doživotno.

Muškarac je bio krupan, atletske građe i vedrog lica, imao je mladolikih četrdeset i nešto. Njegova možda deset godina mlađa žena bila je zapanjujuće lepa i izgledala mi je nekako poznato. Ličila je na Grejs Keli – imala je upravo takvu lepotu koja deluje kao greška prirode.

Ako je bilo nevolja, nisam mogao ni da ih zamislim. Imali su novac, zdravlje i jedno drugo. Imali su i dvoje dece, dečaka i devojčicu, i gledao sam ih kako rastu dok sam se penjao uz stepenice.

Bili su to lepi klinci, sportisti. Video sam snimak devojčice na igralištu za hokej; imala je možda dvanaest godina, a na ozbiljnom licu video joj se narandžasti štitnik za zube. A dečak, njen brat, radosno je držao pehar okružen svojim fudbalskim timom. Teško sam prihvatio da je to nasmejano dete sada onaj leš u prizemlju.

Blizu vrha stepenica dečak i devojčica imali su četrnaest-petnaest godina, bili su gotovo mladić i devojka. Video sam da je dečak nešto stariji od devojčice, ali ne više od godine. Tu je bila i fotografija cele porodice pod božićnom jelkom. Zatim snimak iz nekog restorana na plaži. Na kasnijim fotografijama pojavljivao se i zlatni retriever; izgledao je kao da se

---

smeje od sreće što je završio u ovoj savršenoj porodici. A na poslednjoj fotografiji žena koja liči na Grejs Keli držala je dete.

Dečaka od oko četiri godine. Pretpostavio sam da je ta prinova bila neočekivana. Životi su im bili puni. Zid za fotografije bio je pun. Verovatno nisu ni pomišljali da će imati još dece. A onda je došao ovaj dečkić i stavio pečat na njihovu sreću. Da, izgledao je kao da su mu četiri godine.

Godinu dana mlađi od Skaut, pomislio sam.

Policijski fotograf silazio je niz stepenice.

Dodirnuo sam ga po mišici.

„Potpuno ste sigurni da nema preživelih?“, upitao sam.

„Lekar još nije stigao, pa smrt nije zvanično proglašena. Ali bio sam gore, i tamo nema ničega osim leševa, gospodine. Žao mi je.“

Nešto se uzburkalo u meni i snažno sam progutao.

Čitava porodica.

Gejn je bio u pravu. Krv do kolena.

Na odmorištu je bilo još jedno telo. Devojčica, sva doterana za doček Nove godine, ležala je na boku. Nisam video ulaznu ranu, ali oko vrata je imala nešto nalik na krvavu ogrlicu. S kraja hodnika, iz glavne spavaće sobe, čuo sam glasove. Krenuo sam ka njima pripremajući se za ono što me čeka.

Žena koja je ličila na Grejs Keli bila je u krevetu, lica pokrivenog koprenom plave kose. Jastuk je bio umrljan krvlju, ali nisam video ulaznu ranu. Kao i njena kći, bila je po svemu sudeći ubijena jednim metkom u potiljak.

„Izgleda da su došli po oca“, rekla je Vajtstounova.

Očevo nago telo bilo je naslonjeno na toaletni stočić. Bio je ustreljen dva puta, u oba oka, iz neposredne blizine, i prazne duplje zurile su u nas. Duboko sam udahnuo i naterao se da pogledam rupe pune zgnječenog tkiva. Oreol krvi i mozga poprskao je toaletni stočić.

„Tako izgleda“, rekao je Gejn. „Došli su po oca, a onda odlučili da pobiju čitavu porodicu. Ženu. Kćer. Sina. Oni su pogubljeni. Ali otac – to je bilo lično.“

Nas četvoro smo stajali kao ožalošćeni.

„A šta je s malim sinom?“, upitao sam.

Tišina je rasla kao nešto smrtonosno.

„Kakvim malim sinom?“, upitala je Vajtstounova.

Ekipa za specijalne potrage stigla je za petnaest minuta.

Oni su deo Komande za protivteroristička i zaštitna dejstva. Prikupljaju dokaze posle terorističkih napada i čiste teren pre državnih poseta i važnih svečanosti. Takođe sarađuju i s Ubistvima.

Dok smo čekali da stignu, pretražili smo svaki ugao kuće tragajući za malim mrtvim telom. Onda su stručnjaci metodično rastavili kuću na delove.

Podigli su tepihe, iščupali su parket i izbušili rupe u zidovima. Pregledali su tavan, kante za smeće i slivnike. Pogledali su u klasičnu pećnicu, u mikrotalasnu pećnicu i u mašinu za pranje rublja. A kad su sve to obavili ne našavši ništa, izašli su u japanski vrt i isprevtali uredno sivo kamenje. Onda su prešli preko zida i ušli u groblje.

Sunce je izašlo tek nešto pre osam sati. A kad je izašlo, pripadnici ekipe za specijalne potrage još su na kolenima puzili centimetar po centimetar preko zelenih brežuljaka Hajgejta. Nekoliko sati pre svitanja detektiv viši inspektor Vajtstounova poslala je obaveštenje da je jedno dete nestalo.

No, kad je sunce izašlo, naši ljudi još su puzili po groblju, rasplitali prastare puzavice i obasjavali svetiljkama prašnjave kripe, a iz šume su ih pratile oči anđela bezizraznih lica.

3

Nestali dečacić sramežljivo nam se osmehivao sa zida Sobe za teške zločine broj dva.

Nestala deca uvek se osmehuju na fotografijama. Od toga se srce cepa, od tih detinjih radosnih osmeha ovekovečenih na plaži ili na rođendanu, dok niko i ne sanja šta budućnost sprema.

„Svi znate kako ovo ide“, rekla je inspektorka Vajtstoun. „Nađemo ih brzo...“

Nije dovršila jer smo svi dobro znali šta sledi.

Ili ih ne nađemo nikad.

Ovu surovu činjenicu utuvljivali su nam u glavu od prvog dana obuke. Sve statistike pokazuju da nestala deca koja nisu brzo pronađena verovatno neće biti nađena živa. Ako ne nađemo tog dečaka za dvadeset četiri sata – ili za najviše sedam dana – onda ćemo najverovatnije naći njegovo telo strpano u ostavljeni kofer, bačeno u kontejner za smeće, na dnu reke ili u plitkom grobu. Kada deteta nema više od sedmice, srećan kraj je retka pojava.

Posle cele noći provedene u kući na brdu došli smo pravo u Sevil rou broj dvadeset sedam.

A nasmejani dečak sada je imao ime.

Bredli Vud.

Bredli je imao četiri godine i iskrivljen osmeh. U nekom trenutku tokom noći policijski lekar zvanično je proglasio da su njegovi majka, otac, sestra i brat mrtvi. Gledajući nasmešeno lice Bredlija Vuda, pitao sam se u kakav ćemo ga život vratiti kad mu porodice više nema.

Iskapio sam još jedan trostruki espresso i izbacio te misli iz glave.

Prvo ga nađi.

U maloj ruci držao je omiljenu igračku. Dvadesetak centimetara visoku plastičnu figuricu čoveka u beloj košulji, crnom prsluku i visokim čizmama. Pogledao sam pažljivije i prepoznao Hana Soloa, kočopernog kapetana *Milenijumskog sokola*.

„Kako stojimo sa žrtvama?“, upitala je Vajtstounova, skinula naočari i obrisala ih papirnom salvetom iz kafea. Izgledala je iznureno. Svi smo bili iznureni. Naša ekipa za istragu ubistva provela je čitavu noć na mestu zločina, a onda u zoru došla pravo u stanicu Centralni Vest end i celo jutro radila na identifikaciji žrtava. Sada je bilo rano popodne i bledo zimsko sunce već je zalazilo za krovove Mejfera.

„Porodica Vud“, rekao sam i pritisnuo taster na laptopu. „Žrtve.“

Na zidu STZ-2 bio je veliki televizijski ekran i na njemu se iznenada pojavila jedna od porodičnih fotografija koje sam prvi put video na stepeništu porodičnog doma Vudovih.

Smešili su nam se. Zgodna žena i muškarac. Njihovo dvoje šiparaca. Bogati, dobro građeni, lepi. Snimljeni su u nekom skijalištu, zbijeni i nasmejani, s malim Bredlijem u sredini.

„Bred, otac porodice, bio je sportski agent, a majka Meri – domaćica. Dečak Marlon imao je petnaest, a devojčica Pajper četrnaest godina. Oboje su išli u privatne škole u Hempstedu. A mlađi sin je Bredli.“

Vajtstounova je zatresla glavom. „Zašto mi se čini da ih poznajem?“, upitala je.

„Prepoznala si majku“, rekao sam ja. „Meri Vud nekada se zvala Meri Gatling i kratko vreme bila je slavna.“

Vajtstounova je iznenađeno zatreptala iza naočara. „Meri Gatling sa Zimskih olimpijskih igara devedeset četvrte?“

Klimnuo sam glavom. „Održanih u norveškom gradu Lilehameru. Zvali su je Ledena Devica.“

„Meri Vud je bila Ledena Devica?“, rekla je Vajtstounova. „Devojka koja je izjavila da neće spavati ni sa kim dok se ne uda.“

„To je ona. Bila je reprezentativka Velike Britanije u spustu. Nije osvojila medalju, ali se našla u novinskim nasloviima kad je objavila da će čuvati devičanstvo dok se ne uda. Bila je to velika vest nekih pet minuta.“

„Upoznala je muža na Igrama u Lilehameru, zar ne?“

„Tako je. Breda Vuda. Amerikanca iz čikaške radničke porodice. Na Olimpijskim igrama učestvovao je u biatlonu. To je kros-kantri skijanje i streljaštvo. Malo je nedostajalo da osvoji medalju. Upoznao je Meri u olimpijskom selu.“

„To je Ledena Devica“, rekla je Vajtstounova vrteći glavom u čudu. „Meri Gatling. Ostala je lepa, zar ne?“

„Gatling?“, upitala je Renova. „Kao *Gatlingovi domovi*? Građevinska kompanija?“

„Upravo tako“, potvrdio sam ja. „Meri je bila najstarija kći Viktora Gatlinga. Potekla je iz ozbiljno bogate porodice. Njen stari počeo je šezdesetih godina kao kurir vlasnika udžerica. Onda je kupio jednosoban stan u Totenhemu, doterao ga i